

10 СЕКЦІЯ: СТРАТЕГІЯ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ, ГАЛУЗЕЙ, КОМПЛЕКСІВ

Ажаман І. А., д.е.н., доцент

*зав. кафедрою менеджменту та управління проектами
Одеська державна академія будівництва та архітектури
м. Одеса, Україна*

Дога В. С., д.е.н., професор

*Національний інститут економічних досліджень
Молдова*

Жидков О. І.

*аспірант кафедри менеджменту та управління проектами
Одеська державна академія будівництва та архітектури
м. Одеса, Україна*

ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА – СУТНІСТЬ ТА ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ

Інтеграція України в європейську спільноту визначає необхідність приділення додаткової уваги питанню підвищення результативності діяльності вітчизняних підприємств. За таких умов актуальним є питання формування та розвитку економічного потенціалу підприємств будівельної галузі, який, виступаючи як сукупність ресурсів та можливостей підприємств, набуває вагомого значення у вищезазначених економічних процесах.

Дослідження походження терміну «потенціал» дозволило виявити, що з латинської “potentialis” перекладається як “здатний”, “спроможний”, “здатний бути”. В Академічному тлумачному словнику української мови «потенціал» розглядається як: запас енергії, запас чого-небудь або резерв, а також приховані здатності та сили. З економічної точки зору найбільш доречним є визначення потенціалу як сукупності усіх наявних засобів, можливостей, продуктивних сил та іншого, що можуть бути використані в якій-небудь галузі, ділянці, сфері. У словнику термін «потенціал» розглядається в таких різновидах як воєнний, науковий, економічний та інше [1]. В Українському Радянському Енциклопедичному словнику «потенціалу» як економічна категорія розглядалась як сукупність економічних ресурсів і можливостей, які в подальшому можуть бути використані для досягнення цілей соціально-

економічного розвитку суспільства» [2].

Щодо тлумачення економічного потенціалу, то в словнику він розглядається як сукупність економічних можливостей держави (або об'єднання держав), які можуть бути використані для забезпечення всіх матеріальних потреб (виробництва, оборони, особистих потреб населення і т. ін.) [1].

В науковій літературі економічний потенціал розглядається на рівні підприємства, регіону, країни. Так Макаренко М.В. розглядає економічний потенціал як сукупну здатність економіки та її галузей, підприємств, господарств здійснювати виробничо-економічну діяльність, випускати продукцію, товари і послуги, задовольняти запити населення, суспільні потреби, забезпечувати розвиток виробництва і потреби споживача. Автором приділена значна увага дослідженню поняття економічного потенціалу регіону. Останній розглядається системної точки зору і його складовими є ресурсний, фінансовий, інноваційний, екологічний, організаційний, кластерний потенціал, потенціал якості життя у регіоні [3]. Балацький О.Ф. економічний потенціал розглядає як сукупну здатність наявних економічних ресурсів забезпечити виробництво максимально можливого обсягу корисності, відповідного потребам суспільства на певному етапі його розвитку [4].

Дослідження поняття «економічного потенціалу підприємства» дозволило виявити різноманітність його трактування – таблиця 1.

Таблиця 1 Сутність економічного потенціалу підприємства

<i>Визначення «економічного потенціалу підприємства»</i>	<i>Автор</i>
Властивість підприємства забезпечувати власне довготривале функціонування і досягнення стратегічних цілей на основі використання наявних ресурсів	Кас'янова Н.В., Солоха В.Д.
Здатність підприємства мобілізувати ресурси (технічні, технологічні, кадрові, науково-технічні, інформаційні, фінансові, інноваційні, маркетингові), навички і	Петрович Й.М., Прокопишин- Рашкевич Л.М.

Визначення «економічного потенціалу підприємства»	Автор
можливості керівників для досягнення поставлених цілей з максимальною ефективністю у процесі оптимальної взаємодії із зовнішнім середовищем	
Представляє собою складну, динамічну, ієрархічну й стохастичну систему взаємопов'язаних елементів. Йому властиві всі риси системи: цілісність, упорядкованість, взаємозв'язок елементів, гнучкість, складність	Нужний К.М.
Інтегральне відображення поточних і майбутніх можливостей економічної системи трансформувати вхідні ресурси за допомогою притаманних їй персоналу підприємницьких здібностей в економічні блага, максимально задовольняючи в такий спосіб корпоративні та суспільні інтереси	Федонін, О.С. Рєпіна І.М., Олексюк О.І.
Сукупність наявних у економічного суб'єкта ресурсів і можливостей, що можна використати для досягнення поставленої мети	Росоха В.В.
Складна економічна система функціональних відносин між елементами реального і потенційного рівнів розвитку підприємства	Савченко М.В.
Сукупність організованих у певних соціально-економічних формах ресурсів, що можуть за певних діючих внутрішніх і зовнішніх чинників середовища бути спрямовані на реалізацію діяльності підприємства, метою якої є задоволення нових потреб суспільства	Калінеска Т.В., Романовська Ю.А., Кирилов О.Д.

Аналізуючи вказані визначення зауважимо, що загальною рисою трактування «економічного потенціалу підприємства» науковцями є розгляд його як сукупності наявних ресурсів, використання яких сприяє досягненню цілей компанії. У визначеннях Петровича Й.М., Прокопишина-Рашкевича Л.М,

Калінескої Т.В., Романовської Ю.А., Кирилова О.Д. також акцентується увага на впливі зовнішнього середовища.

Проте, на нашу думку, у визначенні «економічного потенціалу підприємства» доцільно також враховувати, що це інтегровані можливості підприємства, які шляхом трансформації ресурсів і використання резервів забезпечують здатність виконувати цілеспрямовану діяльність для досягнення визначених цілей. Економічний потенціал підприємства є динамічним поняттям, а отже він відображає здатності та можливості компанії у певний момент часу.

Також зауважимо, що економічний потенціал підприємства визначається як реалізованими, так і не реалізованими можливостями. Ступінь їх реалізації в значній мірі буде залежати від рівня підготовки, кваліфікації, досвіду роботи персоналу, а також організаційної структури управління, її раціональності та адекватності.

Список літератури:

1. Тлумачний словник української мови: в 11 томах. - 1976. - Том 7. - С. 402.– Електронний ресурс. – режим доступу: <http://sum.in.ua/s/potencial>
2. Украинский Энциклопедический Словарь: В 3-х т. Т.2/ Редкол.: А.В. Кудрицкий – К.: Глав. ред. УСЭ, 1998. – 768с.
3. Макаренко М.В. Управління економічним потенціалом регіону як основою формування конкурентних переваг регіону // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – №4(130). – С. 217-224
4. Балацкий О.Ф. Экономический потенциал административных и производственных систем: монография – Сумы: Университетская книга, 2006. – 972 с.